

Tia Špero

Najbolje dramsko ostvarenje ovogodišnjih, 72. Dubrovačkih ljetnih igara predstava je "Glava lava" u režiji Aide Bukvić. Adaptacija je to istoimenog romana psihologa i stručnjaka za odnose s javnošću Ivana Salečića, a to nije i prvi dramski prijevod njegova debitantskog djela. Ta je poduža knjiga već adaptirana i u radiodramu koju je režirao Dario Harjaček, a objema verzijama iznimno je zadovoljan i sam Salečić.

– To su zapravo dva vrlo različita čitanja moje knjige. Drago mi je da je prepoznat taj dramski potencijal koji tekst očito nosi, a i meni je kao autoru i kao gledatelju bilo važno čuti i vidjeti neka drugačija čitanja kojima, mislim, moj tekst puno dobiva. Mislim da je to znak nekakvog bogatstva teksta – kazao nam je Ivan Salečić.

Jeste li, dok je predstava nastajala, bili upućeni u procese i sudjelovali u samoj adaptaciji? Koji su elementi, po vama, bili najuspješnije prevedeni na scenu?

U adaptaciji nisam direktno sudjelovao, ali bio sam upućen u sve elemente nastanka predstave. Teško mi je izdvojiti neki element kao najuspješiji. Meni se iz pozicije autora, ali i gledatelja svaki taj doprinos svudio i strašno mi je drago što u mnogo momenata imam dojam da su glumački ansambl i kreativni tim aktivno sudjelovali u radu i da je rad na tekstu bio dosta intenzivan. Odnosno, imam dojam da je ova predstava jedno zaista kolektivno i izuzetno sinergijsko djelo koje se može čitati na puno razina, a i u kojem se daju proučavati njegove skrivene poruke koje možda u prvom gledanju nisu toliko očite.

S obzirom na to da se i glavni lik romana zove Ivan Salečić, a s vama dijeli više sličnosti, poput karijere u medijima i odnosima s javnošću, koliko u romanu ima autobiografskih momenata?

Autobiografskih momenata ima mnogo, no taj Ivan iz romana samo je jedan lik u romanu, a autobiografskih elemenata ima i u drugim likovima. Što se tiče samo lika Ivana, u njemu ih i nema toliko koliko bi moglo sugerirati njegovo ime. Ovu sam priču pisao jer me zanimalo što bi se meni u životu dogodilo da sam donio neku drugu odluku ili da sam bio drugačija osoba. Stoga tu postoji neki autobiografski kontekst, ali njegove akcije, postupci, izbori, zapravo nisu moji. Ja, naravno, znam što sam u svim tim prilikama zaista napravio i ovaj tekst mi je poslužio kao eksperiment da vidim što bi bilo kad bi bilo drugačije. I u tom smislu se zapravo u tom liku autobiografski moment poprilično izgubio, ali ostao je u drugim likovima!

Otkud je iznikla ova zanimljiva narativna linija o preuređenju

Psiholog i pisac **Ivan Salečić** autor je romana "Glava lava" čija je adaptacija osvojila nagradu Orlando u Dubrovniku

Svi znamo za Gundulića, ali koliko nas zna više o njemu?

DAVOR PUJKAVEC/PIXSELL

STRUČNJAK ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU Inspiraciju za svoju knjigu pronašao je i u vlastitoj karijeri

AMAR BUKVIĆ KAO IVAN SALEČIĆ Iako njegov lik nosi piščevo ime, on nije jedini u koji su utkani Salečićevi autobiografski elementi

Kuće u Dubrovniku?

Na putu kroz dubrovačku povijest traga sam za nekim aspektom koji bi poslužio kao kontekst ulaska u tu povijest. I sam taj proces obnavljanja neke stare kuće, načina na koji nestaju i skidaju se slojevi tih zidova, miču podovi, krov... poslužio mi je kao paralelna radnja i ulaz u prošlost samog grada. Vjerojatno sam se mogao odlučiti i za neki drugi način, ali činilo mi se da je ta obnova kuće nešto s čim bi se većina čitatelja mogla poistovjetiti, neovisno o tome jesu li Dubrovčani ili ne, jer valjda je svatko u životu imao neku adaptaciju u svom prostoru i prolazio slična iskustva kao ova koja su opisana u romanu.

Kako ste se zainteresirali baš za povijest obitelji Gundulić i koliko vjerno tekst prati povijesne događaje, a koliko bi se to moglo nazvati alternativnom poviješću Gundulića?

Jedan od razloga je svakako što je Ivan Gundulić naprosto sveprisutan. Njegovi stihovi, posebice "Himna slobodi", itekako su prisutni u našem dnevnom životu, on je valjda i jedini hrvatski pisac koji se našao na Kraševoj bombonijeri, ja sam išao u školu Ivana Gundulića, a svaki grad ima njegovu ulicu. Istovremeno, koliko god bio prisutan u popularnoj kulturi, čini mi se da o njemu ništa ne znamo, da baratamo nekim stereotipima nastalim u 19. stoljeću i ilirskom pokretu i da pojma nemamo tko je zapravo taj tip. On je tu ostao poput neke figure koja je prisutna, ali očišćena od značenja. I onda kako sam malo čitao o njemu i njegovoj obitelji, shvatio sam da tu postoji itekakva priča, da je to obitelj koja ima nevjerojatno dugu i bogatu povijest koja je dulja i impresiv-

nija od, recimo, literarne obitelji Glembaj. Tu je bilo diplomata, trgovaca, umjetnika i činilo mi se da bi bilo zanimljivo ispričati jedan mali komad te priče. Ja se nadam da to nije alternativna povijest, jer je to ipak literatura, no ona koja se, koliko sam ja upućen, izrazito drži stvarnog okvira događanja. Uz nekoliko iznimaka u kojima je meni zbog same radnje bilo bitno prekršiti taj stvarnosni okvir, ali tih odstupanja nema mnogo.

Više ste puta spominjali da je ova knjiga nastala u nekom periodu vašeg života koji je bio obilježen depresijom. Je li vam pisanje poslužio kao mehanizam prevladavanja tog stanja?

U vrijeme radnje romana u svom životu jesam imao tu jednu depresivnu epizodu, ali nije mi depresija prošla od pisanja! Roman sam počeo pisati desetak godina nakon toga. No, dok sam ja u vrijeme radnje romana bio depresivan, s protagonistom romana u istom trenutku događa se suprotno – on je čak euforičan, on srlja u akcije u koje depresivna osoba teško da bi se upustila. Autobiografski moment tu je polazište, ali literarni izbor je upravo obrnut od onog što se "zaista" dogodilo. Mislim da je ovo naše vrijeme jednostavno tako da su ljudi često depresivni u smislu raspoloženja koje nije klinička depresija, već posljedica neke organizacije svijeta. Pa ni moja depresija nikada nije bila klinička. Ali čim je spomenem, odmah završi u novinskim naslovima. Da kažem da sam bolovao od nečeg drugog, da sam slomio nogu ili imao gripu, ne vjerujem da bi te druge dijagnoze dobile takvu vidljivost. Ne želim davati neku posebnu ekskluzivnost toj depresiji, želio bih je normalizirati kao dijagnozu, iako, naravno, ne i normalizirati stanje, pomiriti se s tim da je ona dijagnoza našeg doba. Iz njezine rasprostranjenosti možemo čitati nju samu, ali i ovo naše vrijeme.

Imate li već u planu i neku novu knjigu?

Meni je i "Glava lava" bila neki tekst u kojem sam htio proraditi neke svoje vlastite procese i odluke. I budem li još pisao, neću pisati zato da pišem, već ako ponovno budem imao potrebu za takvim eksperimentom, ako to bude odgovor na neku moju potrebu. ●

Prije pisanja knjige bio sam u depresiji, vjerujem da trebamo normalizirati tu temu

Pisao sam pitajući se što bi se dogodio da sam donosio druge životne odluke